

न्यग्रोधं तथोदुंबरमुत्तरे ॥२६॥ 3. distt. 35-44. *bhūminirūpa-
ṇam*, de solo arboribus colendis idoneo aut non idoneo. Incipit: जांगलानूपा सामान्या स्वभावापि च मेदिनी । भेदैः सा
भिद्यते षड्भिर्वर्णतो रसतस्तथा ॥३५॥ 4. distt. 45-62. *vijopti-
vidhi*, de semine serendo. Incipit: वनस्पतिद्रुमलतागुल्माः
पादपजातयः । वीजात्कांडात्रया कंदाद्वपनं त्रिविधं मतं ॥४५॥ ते
वनस्पतयः प्रोक्ता विना पुष्पैः फलंति ये । द्रुमाश्च ते निगदिताः पुष्पैः
सह फलंति ये ॥४६॥ 5. distt. 63-96. *vapanavidhi*, de
optima arborum plantandarum ratione. Incipit: उन्ने
पुष्पचयाकीर्णं तिलमापाद्यवाहिते (?) । भूप्रदेशे समे रम्ये वृक्षानारो-
पयेद्वपेत् ॥६३॥ Arbores quum in alium locum transponun-
tur, his verbis compellandae sunt: हे वृक्ष त्वामितः स्या-
नान्नेष्याम्यन्यदुणोत्तरं (°म्यन्यगुणोत्तरं MS.) । तथा सेकं प्रदास्यामि
निर्वृतिं येन यास्यसि ॥६५॥ वृद्धिं यास्यसि तत्र त्वं वज्रादिभयवर्जितः ।
तत्रैव पालयिष्यामि प्रियं पुत्रमिवाचलं ॥६६॥ 6. distt. 97-106.
kunapajalam, de fimo ex animalium intestinis confici-
endo. Incipit: भूतले पादपा एव परत्वेह च शर्मणे । यस्मादनं-
तदारिद्र्यात्तारणास्तरवोऽप्यमी ॥९७॥ वराहविदुसामांसमज्जमस्तिष्क-
शोणितं । पक्षस्यं सजलं भूमौ कुणपं परिकीर्तितं ॥१०१॥ 7. distt.
107-164. *poshanādhyaṃya*, de arborum irrigatione et
stercoratione. Quo vermes arboribus perniciosi arce-
antur, imprecatio folio inscripta in terra defodienda
est: पञ्चे मतं समालिख्य जप्त्वा तं निखनेद्भुवि । केच(?) कीटपतं-
गाखुपिपीत्यादि विनश्यति ॥१६३॥ 8. distt. 165-183. *roga-
jñānādhyaṃya*, de morbis dignoscendis. Incipit: शारी-
रागंतुभेदेन द्विप्रकाराः समासतः । सर्वभूतहजातीनामातंकः परि-
कीर्तितः ॥१६५॥ तत्र वातात्काफ्तिपित्ताच्छारीराणां समुद्भवः । आगंतूनां
समुत्पत्तिः कीटशीतादिभिर्भवेत् ॥१६६॥ तत्र रूक्षकपायादिद्रव्यैरत्यर्थ-
सेचितैः । भूमिसंशोषणादृक्षे भवत्यनलजा गदाः ॥१६७॥ 9. distt.
183-222. *rogopāṣamādhyaṃya*, de morbis curandis. 10.
distt. 223-291. *vichitrādhyaṃya*, de florum, odorum,
fructuum natura artificiose immutanda. Incipit: सदा
पुष्पफलापत्तिरकालफलपुष्पता । तथा गंधसमुत्पत्तिरनस्थित्वं रसा-
न्यता ॥२२३॥ वर्णप्रवर्तनं पुष्पपरिवृत्तिः फलान्यता । गंधप्रवर्तनं गंध-
बंधनं वल्लिपुष्पता ॥२२४॥ लतात्वं वामनत्वं च मिश्रताचिरपाकता ।
अपाकः फलदीर्घत्वं नाशः संप्रतिजन्म च ॥२२५॥ तत्कालफलतापुष्प-
फलता जन्मपीनता । वियोनिजननं चेति विचित्रं कथ्यतेऽधुना ॥२२६॥
11. distt. 291-324. de topiaria.

In fine haec leguntur: इति धरणिर्हृहायुर्वेदमुद्यत्प्रतापप्रच-
रनरपतिश्रीभीमपांलांतरंगः । अकुरत्सुरपालः कौतुकात्सिद्धयोगैर्जगदम-
लयशः श्रीवैद्यविद्यावरेण्यः ॥

Haec voluminis pars seculo superiore medio exarata
est. (WALKER 137^a)

P. ASTRONOMIA, ASTROLOGIA, MATHE- MATICA.

769.

Folliis 49-55. *Āryasiddhāntae*, *Aryabhaṭṭae* tributi,
pars continetur. (γ.)

A. Foll. 49-51. Incipit: प्रणिपत्यैकमनेकं कंसयादेवतां
परं ब्रह्म । आर्यसदृस्त्रीणि गदति *ganitam*, *kālakriyām*, *golam* ।
वर्गाक्षराणि वर्गे वर्गे वर्गाक्षराणि etc. Desinit: *daśagītisūtre*
मे तद्गृहचरितं भयंजरे ज्ञात्वा ग्रहभव्यणपरिभ्रमणं स याति भित्वा परं
ब्रह्म १३ इति दशगीति समाह्वः ॥

B. Foll. 51^b-55. distt. 33. Incipit: ब्रह्मकुजशशिवुधभृ-
गुरविकुजगुरुकोणभगणात्रमस्कृत्य आर्यभट्टस्त्विह गदति *Kusumapure*
ऽभ्यर्च्य तज्ञानं १ एकदशशतसहस्रमयुतनियुतं तथा प्रयुतं कोट्युतं च
वृंदे स्थानात्स्थानं च दशगुणघातात् ॥२॥ In fine haec leguntur:
इत्यार्यभट्टसिद्धांते गणितपादो यं प्रथमः ॥ (WILSON 539^b.)

770.

Lit. Devan. Charta Europ. Paginae 40. Long. 10 $\frac{1}{2}$.
Lat. 6 $\frac{1}{2}$. Linn. 25.

Āryasiddhāntas, astronomiae systema, *Āryabhaṭṭae*
auctori tributum. (B = a.) Liber, āryā metro compo-
situs, capita duodeviginti continet.

Caput 1. *madhyamagatyādhikāra* appellatum (distt.
51), incipit:

विविधखगागमपाटीकुट्टकबीजादिदृष्टशास्त्रेण ।

आर्यभटेन क्रियते सिद्धान्तो रुचिर आर्यभिः ॥१॥

रूपात्कटपयपूर्वा वर्णा वर्णक्रमज्ञवयङ्काः ।

ज्ञौ शून्यं प्रथमार्ये आह्वेदे ऐस्तृतीयार्ये ॥२॥

गोलोपरि लङ्कातो मेरुः सौम्यो हुताशनो याम्यः ।

तदुपरि गोध्रुवताराबद्धो भगणो भ्रमति सखगः ॥३॥

लङ्कादिपुरचतुष्कोपरि नियतः प्रवहमारुतक्षिप्तः ।

दिनरात्री तत्र समे नान्यत्वाक्षप्रभोपचयात् ॥४॥

अन्याशास्तत्वाक्षांशाः स्युर्लङ्कापुरे प्रवृत्तिदिने ।

कल्पयुगवर्षमासाश्चैतसितादेरिनोदयाद्युगपत् ॥५॥¹

Cap. 2. *Pārāṣaryamatāntarādhikāra*, distt. 12, incipit:
कलिसंज्ञे युगपादे पाराशर्यं मतं प्रशस्तमतः । वक्ष्ये तदहं तन्मम मततुल्यं
मध्यमो न्यत्र ॥१॥ Cap. 3. *spashīkaraṇādhikāra*, distt. 43.
Cap. 4. *praśnādhikāra*, distt. 51, incipit: जलसाधितसम-

¹ In hoc capite *Romakapura* memoratur: लंकातो भांशे (भांशे
B.) प्राग्यमकोटिर्भवति भूपरिधेः । पञ्चाद्रोमकपत्तनमधोविभागे च
सिद्धपुरं ॥४७॥